

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzügyi, kiadványok és hirdetések a kiadóhivatalhoz czimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmegtelen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Szinházunk.

Heves Béla színtársulatának pár hét alatt tartott előadásai olyan nagy közönség előtt folytak le, hogy lehetetlen most, mikor a valóságos életveszélyes tulzsfeltszűg telt nézőtér képe még friss emlékezetünkben van, két kérdéssel nem foglalkozni, két olyan kérdéssel, amelyek egymás nélkül helyesen meg nem oldhatók, de amelyeknek megoldása immár kétségtelenül sürgős szükség.

Az a rendkívüli nagy érdeklődés, amely a most befejeződött színi időszak alatt közönségünk részéről megnyilvánult kétségtelen bizonyítéka, hogy Szilágy-somlyó városban a színház látogató közönség száma közelebbi időkben annyira megszorodott, hogy az egy jól szervezett színtársulat fenntartására elegendő.

Vagyis, ha egy olyan jól szervezett, kitűnő erőkből álló társulat jön hozzánk, aminő a Heves társulata volt, a szilágy-somlyói közönség oly tömegesen látogatja az előadásokat, hogy a színi-gazdátoknak deficitől tartania nem lehet.

Eme tényállásból következik, hogy városunk vezetőségének erkölcsi kötelessége minden lehetőt megtenni arra, hogy Szilágy-somlyó város valamelyik színi-kerületbe bevonsassék, hogy ezzel biztosítva legyen a város közönsége arról, hogy hozzánk csak is olyan és illetve csakis azon színtársulat jöhessen, amely közönségünk igényeinek és óhajtatásának megfelelő.

Amde másik tanulság, amire a mostani színi időszak lefolyása után reá mutatunk kötelesség, ugyancsak a színházi nézőtérnek tulzsfeltszűgéből következik és ez az, hogy az immár nagyon

is szűknek bizonyult színház helyett új színház építtessék.

Az új színház építésének szüksége különben nem csupán abban talál indokolást, hogy a mostani helyiség a színházjáró közönséget már egyáltalán nem képes befogadni, de legkomolyabban kell gondoskodni új színház építéséről azon okból is, mert a mostani épület nemcsak nem megfelelő, de ócska, korhadt voltánál fogva annak teljes használhatatlanná válása már nagyon is rövid idő kérdése lehet.

Hogy valamelyik színi kerületbe belevéttessünk, annak igen természetes, legelső feltétele kell legyen, hogy olyan tágas helyiségről gondoskodjunk, amely elég tágas legyen egy jól szervezett színtársulat fenntartásához megfelelő közönség befogadására.

Melyik színi-kerülethez való baosztás lenne a mi közönségünk óhajának megfelelő, — és hogy a színház építése átalakítással, vagy új színházépület kiépítésével, avagy a város más építkezésével kapcsolatosan és mi módon lenne legcélszerűbben megoldható, olyan kérdések, amelyeknek megvitatására lapunkat szívesen bocsátjuk az érdeklődők rendelkezésére.

Bölöni Sándor.

Két haza.

A kivándorlás, amelyről már örömmel jelentettük, hogy csökkenőben van, most hogy a nyári munka véget ért és a népet a hideg tél meddő téltelenséggel fenyegeti, megint új erőre kapott. A kivándorlás ideiglenes csökkenését tud-

valevően az okozta, hogy Amerikában krach ütött ki, számos gyár s bánya beszüntette, illetve redukálta üzemét. A yankeek dus országa azonban mihamar kihozta a gazdasági válságot, ma már ismét nagy lendületet vett az amerikai gyár- és bányáipar, megint szükség van magyar munkásokra. Egy nagy amerikai bányavállalat a minap határozta el, hogy új bányákat helyez üzembe s e célra ötezer magyar munkást szerződtet.

Megindul tehát újra Amerikában a munka és megindul újra a kivándorlás. A Cuspad Line hajói hetek óta bőséges szállítmánnyal indulnak Fiuméből.

Itt van szeptember, amely hónapban utra kél a vándormadár, hogy melegebb hazát keressen. A mi drága véreink is utra kelnek, be sem várva, hogy mikor száll el messze a vándormadár, hogy vele együtt elinduljanak. A vándormadarat szárnyai viszik messzemesse más világba, ahol virág illatozik a völgyben, a hegyekről csobogva rohan le a patak s a fa zöld lombjával enyelen a lágy szellő akkor is, amikor nálunk a tél fagyja borul a természetbe. A mi véreinket zakatoló gépek és az óceán hullámaival dacoló hajószörnyetek viszik messze-messze világokba.

Az új világban, vagy akik csak mennek oda, gyászosan tévednek, keservesen csalódnak. A jobb, a boldogabb haza helyett sokan halálukat lelik valamely gyár gépeinek kerekei közt, vagy sirjukat valamely bánya fenekén. De nekik az mindegy; ők csak mennek és újra többen és többen mennek az új világ felé, a csengő dollárok honába. Mert a halálfélelelemnél is erősebb a vágy. Az ember pedig arra vágyik, hogy mindig boldogabb és elégedettebb

legyen. A mi véreink pedig nem boldogok, nem elégedettek saját honukban, azért vágnak egy jobb után.

Hajdan így szólt a magyar költő a gólyához:

„Te boldogabb vagy, mint mi, jó madár.
Neked két hazát adott végzeted,
Nekünk csak egy — volt, az is elveszett!...”

Akkor bizony még nem igen gondolatott arra, hogy eljön az az idő, amikor a magyarnak is lesz két hazája. És hogy a nép a szép magyar hazáról el fog vándorolni, mint őszszel a gólyamadár. A költő egykor irigyltel a gólyamadárt, hogy két hazája van, most már nekünk is van két hazánk; de bizony ez nem boldogság! Akinek két hazája van, az úgy van vele, mintha egy sem volna. Egyikben sincs maradása, hanem vándorol egyikből a másikba.

A sok vasut és hajó alig képes szállítani őket, oly sokan mennek el, kárára a magyar földnek. Mert kik mennek? A munkabíró nép, az izmos karok, melyek kincseket érnek. És mennek, hogy gazdagítsanak egy más világrészt, egy idegen országot és népet. Olyan országot, ahol gunynak, megvetésnek, meggyalázásnak vannak kitéve a benszüllöttek részéről, kik azt hiszik, hogy az a föld az övék s egyedül csak az övék. Hejh, ha ezeknek a távozó karoknak aranyat, kincset érő munkája a mi hazánk javára fordíthatnák, mily boldognak, mily nagynak kellene lennie ennek a hazának! De hát miért nincs így? Sok, sok oka van annak! Ne kutassuk őket, mert csak fájdalmat okoznak!

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája

A kassai dómban.

Itt nyugszik Rákóczi...
Nagy kőkoporsóját
Kassai dóm évszázados
Szent falai óvják.
Megható nyugalom,
Szívitépő kiváltság...
Nagy siri csendbe némul itt
Ének és Imádság.

Fönn... a hamvak felett
Leterített oltár,
Az oltáron szent jelvények:
Feszület és zsoltár;
A feszület mellett
Templom-gyertyák égnek,
Jelképei hallhatatlan
Hitnek és reménynek.

Annak a hitnek, hogy
Nem lesz mindég szolga
A szenvedő magyar nemzet,
Rákóczi utóda;
Annak a reménynek
Hogy út még az óra,
S szabad földön szabad nap süt
A kassai „dómbra.”

Kassa, 1908. szeptember 4.

Király Péter.

Művészet.

Az egér (Mus domesticus C.) a rágcsálók (rosiores) osztályához tartozó szürke színű, bűdös kis állat, melyik bizonytalan, rettegő nyöszörgés között lyukat rág a tápanyagokon, ez által kárt okozva az emberiségnek.

Az emberiség éppen azért már gyermekkorától fogva üldözi az egeret. Azt mondhatnók, hogy az egerfogás művészete együtt fejlődött az emberrel.

A legrégebbi adat, amelyikről tudomásunk van, az, hogy az egeret kezdetben köfeszéssel szerették volna agyonvern. Ez a módszer azonban, — mivel az eger ejtélyes következetességgel mindig elugrott az ütés elöl, — csakhamar idejét multá.

A bronzkorszakban nyílvésszel oltották ki az egerek életét. De ez sem volt szerencsés ötlet. Az uplandi runakövön olvasható feljegyzés szerint Hará-kol király nyílvesszője egy ilyen alkalommal a felség nevének altestébe fúródott. Ettől kezdve ez a módszer is egyre többet vesztett a jelentőségéből.

Ezek körülbelül pozitív adatok.

Hanem itt aztán szakadozottság mutatkozik ez adatokban. Mondhatnók, hogy egészen a tizenharmadik század végéig pusztán a tapogatózásra, a kombinációkra vagyunk utalva. Ideig-óráig tartotta ugyan magát egy-egy legenda, de a haladó tudomány csakhamar kirántotta alóluk a talajt.

A legújabb korból azonban, — az egerfogást illetően, — sok érdekes és hiteles adat maradt ránk.

E sorok írójának anyai nagyatyja Beöthy Lényely Gáspár rettentő bükkfá-füstölőkkel verdeste az egereket. Az ő jel-szava az volt:

— Csak türelem!

És hű volt az elvéhez. Egy alkalommal, amint édes szüleitől hallottam — mind-szentektől nagykarácsonyig állt a kredenc előtt, kezében a doronggal. — Amikor végre az egér elődugta a fejét, a deresedő Lényely Gáspár odavágott. És csak egyetlen pillanattal később el. De elkésett. A kredencből halk, majd egyre erősebbre váló porcellán csörömpölés hallatszott. A halastál elrepedt. A szőszoscsésze is. Több más darab is. Az egervadász neje Alsó-Megüthy Karolin bejött a zajra és durván illette fejét.

Ekkor ez a módszer is megszűnt.

Aztán jöttek a... mak.

Eme értekezés szerzőjének gyermekkorában kezdték készíteni ama ronda kis grófházakat, amelyekből az elhanyagoltabb trágadombokon még ma is látható egy-egy rokkant öreg. Mert ezek az ocsmány kis készülékek arra a merész feltevésre voltak alapítva, hogy akad majd olyan marha egér, amelyik bemegy beléjük. De nem akadt és így a készülék csődöt mondott.

A masinák később komplikálódtak. — Volt köztük olyan, amelyik holmi középkori lovagvárat imitál. Volt hidja, tornya, bástyája mindene. A terv szerint az egér rá ment volna a hidra, az lebillent volna, az egér beesett volna a toronyba, onnét a vízbe, amibe be kellett volna fulladnia.

Ezek igen elmés, precíz masinák voltak. Nem volt rajtuk egyetlen csavar, egyetlen sarok, amelyik pontosan nem működött

volna. És az egerek mégis otromba röhögéssel kísérték a működését a kredenc alól. Ez okozta a kis masinák vesztét.

Azonban lehetetlen lenne felsorolni a sok eredménytelen kísérletet.

A tudomány mai állása szerint egyetlen biztos módja van az egerfogásnak. Ezt a módszert akarom empirikus alapon illusztrálni ezzel a történettel.

*

Diákkoromban nyaranta Arácsra jártam, ahol a szőlők voltak.

Többen mondták már akkor, hogy ez a kis falu valóságos piszokfészek, de én azt sohasem vettem észre. Nem is láttam ott semmi egyebet, mint a templom piros tetejű tornyát, meg a Kapdebóék ablakát. És nem is vártam egyebet, mint hogy Dömös Imre hazajöjjön a munkából, mert akkor aztán vacsoráztunk.

Eunél a Dömös Imre parasztnál laktam, egyik gerendás szobájában. Vacsora után ketten a gazdával kifelédtünk a kazal aljába és néztük az eget. Bámulatgerjesztő csodás dolgokat tudott mesélni. Elmondta annak a furfangos kanászlegénynek a történetét, aki három különböző nevet vett fel és ezeknek a segítségével betudott férközni éjjel a királyi palotába, a csodaszép királykisasszonyhoz.

De azért a legtöbb történetben ő maga volt a rettenetlen hős. Ő volt az, aki baka-korában megtudta állítani markában a szuronyos puskát, a szurony hegyével lefelé. És nem volt az ezredben egyetlen legény, akit ő földhöz nem vágott volna.

Hatalmas és dicső volt Dömös Imre.

A járda-szabályrendelet életbeleptetése.

Gyalogjáróink immár az egész város területén elkészültek és használatba vétettek. Biz ez sokkal drágább létesítmény, mintsem annak gondozása, tisztántartása a hatóság és nagyközönség legnagyobb figyelmét meg ne érdemelne.

Nagyon helyeselnék éppen ezért Bölöny Bálint rendőrkapitány eljárását, midőn ez irányban a háztulajdonosokhoz, illetőleg lakókhoz hivatalos hirdetményt tétetett közzé, sőt azt minden egyes házhoz kézbesítette.

A járda-szabályrendelet sok olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek a gyalogjáróknak árucikkkel való elfoglalását, azoknak rongálását, bepiszokolását, sőt tisztán tartásának elmulasztását is pénzbírsággal sújtja. Éppen ezért ajánljuk a hirdetményt olvasóink figyelmébe, hogy annak szem előtt tartásával, az esetleges kellemetlenségektől mentve legyenek.

A városi járda-szabályrendelet életbe léptetéséről szóló hirdetmény következőleg szól:

Szilágy-somlyó rendezett tanácsu városnak a gyalogjárók rongálásának megóvása és jókarban tartására vonatkozólag 49—1908. kgy. sz. alatt alkotott szabályrendelete jogerőre emelkedvén, elrendelem a következőket:

Járdának tekintetik minden a város belterületén levő és a város hatósága által kizárólag a gyalog közlekedés céljaira kijelölt, vagy a jövőben kijelölendő terület.

A járdákat kocsizásra, lovaglásra, szánkázásra, terheknek taligán, vagy targoncán tovaszállítására, biciklizésre, avagy annak szállítására, rudas csebrek, malteres teknők, stb. szállítására használni, — továbbá azokra, vagy azokon lábas jószágot s egyáltalában bármitéle barmot hajtani, vezetni nem szabad.

A járdáknak hordozható kirakatok s árucikkek által való elfoglalása tilos, de még a járdán kívül eső térre sem szabad semminemű tárgyat kirakni.

Állandó kirakat, tartályok, portálék állítását a tervrajz bemutatása mellett kérendő építési engedély kinyerése után, a városi tanács engedélyezi.

A járdák felett ponyvaernyők, lámpák és cégtáblák legalább 220 cm. magasságban alkalmazandók és azoknak a járdához zsineggel, vagy póznák által megerősítése tilos.

A járdák mellé fát ültetni csakis a tanács engedélye alapján lehet.

Köteles minden háztulajdonos hat

hónap alatt az utcára kirugó s a járda feletti háza eresztét bádóg csatornával ellátni és pedig úgy, hogy a levezető s az utca felől alkalmazott csatornavégek a járdától 20 cm.-nél magasabban ne álljanak, a meglevők 4 hónapon belül ily módon átalakítandók; mit ha a tulajdonos az előírt módon nem teljesít, a város a tulajdonos költségére hivatalból készített el.

Az udvarról a járdán át kivezető vízvezető csatornákat, valamint a járdákat és a járda hosszúságában elhúzódó csatornákat és folyókákat a telek hosszúságában tisztán tartani, télen a havat róla elseperni, az ezen területről összesepert, takarított szemetet azonnal eltakarítani; sikos, fagyos időben a járdákat alkalmas módon homok, vagy fűrészporral behinteni: minden körülmények között a háztulajdonos, illetve a lakók kötelessége. Azon házak, illetőleg telkek előtt, hol járda létesített, a háztulajdonosok, illetve a lakók kötelesek a járdát száraz napokon naponta a kora reggeli órákban felocsolni és leseperni.

Tilos a járdákra bárminemű zsiradékot, olajat, tejneműt önteni s csepegtetni. Az udvarokról, vagy kertekről szappanlevet, moslékot, vagy más piszkos folyadékokat kiengedni nem szabad. A járdákon keresztül azokat rongáló terheket csakis áthidaló deszkán szabad hengergetni.

Tilos az üzletek kirakodóinál eddig használt minden néven nevezendő vas-tartók, vagy fogasoknak ideiglenes lera-kása.

Tilos a járdán képződő jégregetet vas vágó és ütőeszközökkel felszaggatni; a képződő jég csak is e célra alkalmas vaslapáttal távolítandó el.

A forgalom akadálytalan biztosítása érdekében a járdákon és átjárókon való csoportosulás tilos.

A járda szegélyére kocsival felhajtani, azt állattal feltaposztatni, vagy azon súlyos tárgyakat hengergetni tilos.

Ezen rendelkezések ellen vétők 40 koronáig terjedhető penzbüntetéssel, — behajthatatlanság esetén 2 napig terjedhető elzárással büntettetnek.

Szinészet.

Mikor e sorokat papírra vetjük, a Heves Béla szatmári színtársulata már elhagyta városunkat és Nagykároly városában készül az ottan közelebb fölépült diszes színház megnyitójára. Az elválás fájdalmát csak a viszontlátás reménye teszi elviselhetővé. A társulat egy művészi érték dolgában, mint a személyes érintkezés által keltett kedves em-

lékek miatt is sokáig feledhetetlen lesz előttünk. Mert ha a virágvasárnapi vásár után mindjárt nem is nyújthattak tökéletes ánszámlét, de egy bizonyos: közönségünket kielégítették, amit az ezelőtt itt működő színtársulatokról éppen nem lehet elmondani. Ma már a vasut kedvező összeköttetései révén ugyanis a perifériákon fekvő városok közönsége is hol a fővárosban, hol a közelebb fekvő nagyobb városokban láthat jó előadásokat is. S így izlése finomult és csiszolt; igényei nem maradnak messze a nagyobb város intelligens publikumának igényei mögött. Ezért pusztá hazafias fölbuzdulásból nem szívesen áldozunk időt és pénzt holmi gyöngébb társulatok vegetációjáért. Jobb is volna az ilyenektől egyszerűen megvonni a concessiót. A magyar kultúra fokmérőjeként meg éppen nem szívesen látjuk föltolni holmi kóbor társulatok próbálkozását, különösen nemzetiségi vidékeken.

Heves Béla társulata már megüti azt a mértéket, a mit egy intelligens közönség művelvezete megkíván. Ezt a zsufoolt házak, melyek mellett előadásaik lefolytak, eléggé tanusítják. Szívesen elnéztünk, ismételjük, egy-egy kis fogyatékosságot, mert méltányoljuk a kezdet nehézségeit. Az összbemutató jó volt. Csak a színház ellen lehet kifogásunk, a mely egyenesen életveszedelmesnek bizonyult a túlszűfolttság miatt. És még se hozta meg a bő aratást, a mit egy ilyen nagyobb társulat fenntartása megkíván. Ezen segíteni kell hova-hamarabb. Hogy és mint: más helyen majd elmondjuk.

A színpad is kicsiny. Nagyobb felvonulások, csoportozatok, színdarab kiállítások, a melyek az effektust emelnék, e miatt oszák nem lehetetlenné válnak. A rendezők minden találékonyságára szükség van, hogy valamit a külső hatás számára meglehessen menteni. Az elhelyezkedés és a szcenika más eszközei tehetetlenül állanak annyi akadállyal szemben. A felvonásokozók nagy méretei mutatják, mennyire igazunk van ebben. Ugyancsak ráértünk tanulmányozni a színpadi függöny hirdetéseit, a melyek szintén ujtásszamba mennek nálunk. Kár, hogy kevés üzleti szellem van nagyobb kereskedőinkben. Ezt mutatja legalább, hogy alig néhány hirdetés olvasható még a függönyön. Pedig maguknak is használnának és a jótékony célt is szolgálnák vele, ha üzleteiket hirdetnék.

*

Szerdán, szeptember 9-én, Molnár Ferenc ismert, nagyhírű vígjátéka „Az ördög“ került színre. Sándor Juliáé (Jolán) volt a siker oroszlanrésze. Játéka mesterien szép, alakítása kifogástalanul jó volt. Várad Jolán (Elza) különösen megnyerő volt a harmadik felvonásban, de vetekedett vele egyenlő diadalal a Selyem Cinka kedves megszemélyesítője is. — Az ördög címszerepét Fodor Oszkár kreálta a töle megszokott készséggel. Egyik legkitűnőbb tagja ő a Heves társulatának, a ki minden fellépésében tetszést arat. Herczeg Vilmos (László) igen jó volt, Sipos Zoltán (János) szintén; mindkettő jól ismert, erős kvalitású művész. A segédszemélyzet is kedvvel és ambícióval vett részt e méltán nagyhírű vígjáték sikerült előadásában.

Csütörtökön, szeptember 10-én, a „János vitéz“-t adták. Színészeink népszerűségét bizonyítja, hogy ezen mindnyájunk előtt

kísértetek. Az ajtó le volt csukva; az istállóban koromsötét volt.

Dömös Imre a sötétben valami hatalmas fustélyt kerített és azzal odavágott a jászol alá.

Halk, fájdalmas sziszegés hallatszott.

— Itt vannak! — Üvöltötte a gazda vadul. Nyissa ki az ajtót ifuram!

Kitaszítottam a rozoga faajtót; a napfény dühös bőséggel özönlött be. Dömös Imre pedig egyre ádázabban vagdálózott.

— Atkozott egerek, most fuccs nektek!

Egyszerre csak valami paprikavörös feldult női arc dugult elő a jászol alul. Dömösnek arca. A gazda elejtette a fustélyt. de az asszony rákiáltott:

— Mit vagdalkozol itt, te veszett állat?

Mit keresel itt? Miért nem még a dolgozó után? Most elvitte az ördög az egészet! Mi itt Mártonnal éppen az egereket irtjuk, amikor te idejössz és vagdalkozol, mint valami bolond! Hordd el magad! Bizony az ifúr is jobban tenné, ha tanulna!

Tönkretéve, összetörtén távoztunk.

Nyomunkban pedig diadalmasan vonult a másik pár: Dömösnek és a rettentő bajszú Márton.

*

A tudomány mai állása szerint ez az egérfogás egyetlen sikeres módja.

Cholnoky László.

ismeretes kedves daljátéka ugyszólván az életveszélyes zsufolásig özönlött a közönség. A nyert élvezet meg is érdemelte. Akinek ér-zéke van a muzsika iránt, a legkellemesebben szórakozhatott a gyönyörű zenei részek kitűnő reprodukcióján. Balla Mariska (Kukorica Jancsi) elragadó volt; szünni nem akaró taps jutalmazta minduntalan fenomenális játékát. Szécsi Emma (Iluska) és Tibor Lóri (francia királykisasszony) versenyeztek vele sikerben és dicsőségben. Boda Ferenc (Bagó) szép baritonja most sem maradt hatás nélkül. Somogyi Károly (francia király), Szende Ferenc (strázsamester) jók voltak. Altalában az összes szereplők szép összhangzó előadást mutattak be.

Pénteken, szeptember 11-én, Bródy Sándor „A tanító“ című falusi életképe került színre. Művészeink ezuttal is bravúrral mérköztek meg komoly, nehéz feladatukkal. Kendi Boriska (Tóth Flóra) mely erőszéssel küzdötté végig a tanítóhoz nehéz harcát a falusi társadalom korlátolt nagyjai ellen, míg végre méltó megérdemelt diadalt ült gyáva ellenségein. Partnere, Fodor Oszkár (ifj. Nagy István) kitűnő játéka segítette kettős jeleneteik kiváló sikereit. Kedves volt Gömöri Vilma Kray Ida nem épen rokon-szenves szerepében. Hajnal Ilonka kántorkisasszonya hü példaképe volt a falusi régi módi szolid házilányoknak. Peterdy Sándor öreg Nagy Istvánt személyesítette igazi ügyességgel. Felekyl László tulságosan is ki-figurázta a kántor komikus alakját. Sárossy Nándor (káplán), Somogyi Károly (szolgabíró), Sipos Zoltán (Tuza Zsolt) mind elősegítették a darab sikerét s a telt ház osztatlan tetszésének kiérdemlését.

Szombaton, szeptember 12., A tatárjárás, Bakonyi Károly termékeny vénájának szerencsés születtje. Zenéjét Gábor Andor irta. Balla Mariska (Mogyoróssy, huszáronkéntes) énekelt, táncolt három felvonáson keresztül, egy bolondosan kedves történet fölalkját úgy állítva élénk, hogy szívesen elfeledtük annak képtelenségeit. De nem is érkeztünk rá gondolkozni fölöttük, oly boszorkány gyorsasággal vitt bennünket a leleményes cselekmény előre, átsikolva ott, a hol a logika törvényei könnyen csödt mondhattak volna. Riza báróné (Tibor Lóri) elegáns játéka, Lörentey, huszár főhadnagy (Szende Ferenc) szép alakja, Lohonyai (Peterdy Sándor) altábornagy bravuros alakítása, Somogyi Károly (Wallerstein hadnagy) kacagtató humora egésztették ki szerencsésen az összbemutást. Ildike (Hajnal Ilona) Bence (Herczeg Vilmos) Treszka (Várad Jolán) Tuzi (Kőszeghy Károly) jól megállták helyüket. A csókos Juliska dala, a kettős könyvvitel kuplé, stb. nagybatást értek el. A zenekar mint mindig, pompás volt. Zsufoolt ház tombolt az elődásnak.

Vasárnap, szeptember 13-án két előadásban gyönyörködtünk. Délután A méltóságos csizmadia, igen jó előadásban perdült le. Váraljai Ervin gróf (Halász Hugó) Kis Jancsi (Somogyi Károly), Mallér Mátyás (Peterdy), Erzsike leánya (Várad Jolán) excelláltak. Este A suhanc, Balla Mariska jutalomjátékául zsufoolt ház, zúgó tapsok, virágcsokrok, folytonos ünneplés közt folyt le. A művésznő önmagát multa felül ötletes játékaival. Durand szerepében Somogyi, Eliz szerepében Szécsi Emma, Bizót (Herczeg Vilmos) és a többi szereplők is kivétel nélkül megérdemlik az elismerést. A fülbemászó zene édes melódiáit bár sokszor hallottuk, szívesen vettük megismétlését most is.

Hétfőn, szeptember 14-én, Lauf Károly és Kraatz Kurt Páholy című kacagtató bohózata került színre hétfőn Somogyi Károly jutalomjátékául. A közönség kedvencének jutalomjátékára tömegesen tódult a színházba és így a fuladásig megtelt ház zajos tapsa, gyakori kihívás és a bucsuzás pillanatában kiváltott sajgó érzés dacára is, folytonos kacagás között folyt le az előadás. Csiz Pepi szerepében Somogyi Károly excellált, kinek tisztelői igen praktikus meglepetéssel, — pénzzel bélelt levélkovertel — kedveskedtek az obligát virágcsokor helyett. Lipóci (Peterdy), Klára felesége (Aitner Ilka) és a többi szereplők mindannyian pompásan játszottak.

*

A színtársulat gyors eltávozása fölötti fájó érzést a közeli viszontlátás reménye teszi elviselhetővé. Elmondhatjuk, hogy megvöltünk a társulattal elégedve. Reméljük — ők is, velünk.

Vadászterületek bérösszege.

Községi vadászterületek bérbeadásából befolyó jövedelmek felosztása és kezelése tárgyában Török István alispán, úgy az egyesek, mint a községek tájékoztatása végett következő rendeletet adta ki.

Hirdetmény.

A „Szilágy-somlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet“ köz-hirrre teszi, hogy

ta karékbetéteket

legelőnyösebb feltételek mellett elfogad és azok után ugy eddig, mint jövőben is a betevőknek **5⁰/₁₀-os kamatot fizet.**

Ingtalan kölcsönöket ad első betáblázásra a legelőnyösebb kamatláb mellett. A kölcsön konvertálások alig pár korona költségbe kerülnek. Különösen ajánlja a **hosszabb lejáratu** olcsó **5¹/₂%**, avagy **6¹/₁₀%-os külön jelzálogos kölcsönöket** is, melyeknek kieszközlésében díjmentesen jár el.

27—

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

A Közgazdasági bank terménytéri emeleti lakása — 4 szoba, mellékhelyiségekkel — bérbe kiadó.

Eladó hordók.

Jó karban levő, különféle ürtartalmu tiszta 3—3

boros hordók

jutányos áron beszerezhetők.

Cím a kiadóhivatalban.

AZ „ÜSTÖKÖS“

a legjobb magyar vicclap.

Hetenkint 20 oldal, színes képek.

Előfizetés:

Félévre (jul.—dec.) . . . 6 korona.
Negyedévre (jul.—okt.) . . . 3 korona.

Aki a félévi előfizetést most beküldi, ingyen kapja az 1907. évi teljes bekötött évfolyamot. (700 oldal vice, kép, stb.)

Utalványcim: „ÜSTÖKÖS“, Budapest, V., Szabadság-tér 11.

683—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágy-somlyói kir. járásbírósnak 1908. évi V. 829. sz. végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágy-somlyói ügyvéd által képviselt Silbermán L. és társa nagyváradi lakosok javára Einzig Mari szilágy-somlyói lakos ellen 214 kor. 18 fillér s jár. erejéig 1908. évi július hó 15-én fogatosított kielégítés és végrehajtás után lefoglalt és 614 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m. házi butorok és gépek és bolti áruk nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szilágy-somlyói kir. járásbírósnak 1908-ik évi V. 829/2. számú végzése folytán 214 korona 18 fillér tőkekövetelés után 1908. évi május hó 18. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 54 korona — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szilágy-somlyón végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 22-ik napjának délután 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Szilágy-somlyón, 1908. évi szept. hó 4-ik napján.
ROSKA VERTAN.
kir. bir. végrehajtó.

9203—1908. tkvsz.

Hirdetmény.

Halmosd község telekkönyvei birtokszabályozás kövekeztében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingalanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosítottatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé: 1., hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján,

ide értve e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a, és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1909. évi március hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2., hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi március hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3., hogy mindazok, a kik a telekkönyvek átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek vélik, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi március hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után, az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó, bármily nemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Szilágy-somlyó, 1908. augusztus 26. A kir. járásbírósnak mint tkvi hatóságtól.

3—3 CSISZÉR, kir. aljbíró.

652—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágy-somlyói kir. járásbírósnak 1907. évi V. 828. számú végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágy-somlyói ügyvéd által képviselt Silbermán L. és fia nagyváradi lakos javára Einzig Mari szilágy-somlyói lakos ellen 214 kor. 18 fillér s jár. erejéig, 1908. évi július 15. fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 614 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, gépek és bolti áruk nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szilágy-somlyói kir. járásbírósnak 1908. évi V. 828/2. sz. végzése folytán 214 kor. 18 fillér tőkekövetelés, és ennek 1908. évi április hó 30. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 54 korona — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés az alperes lakásán, Szilágy-somlyón leendő eszközölésére 1908. szeptember hó 22-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitűztetik és a venni szándékozók ezennel-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

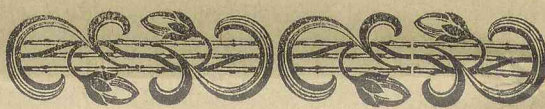
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Ezen árverési hirdetmény egy példánya a végrehajtó képviselőjének azzal adatik ki, hogy azt egy magyar nyelven megjelenő lapban tegye közzé.

Kelt Szilágy-somlyón, 1908. évi szept. hó 4-én.

ROSKA VERTAN,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

Szilágy-somlyón, a Magura-utcában levő házaz telkem szabad kézből, jutányos árban eladó. A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocszi szin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, cseréppel fedett tengeri göré, alatta kőből kirakott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyujt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

!! A Magyar ujságírás szenzációi !!

A N A P

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as esemény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Fellelős szerkesztő:
Braun Sándor. Hacsak Géza.

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16. K | Negyedévre 4. K
Félévre 8. K | Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 5 krajcár.

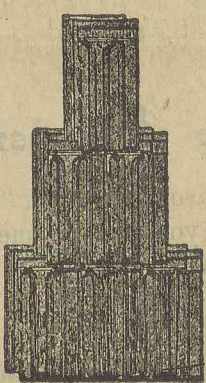
A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.— K | Negyedévre 1.50 K
Félévre 3.— K | Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalett-modellt közöl a Budapesti Bazar egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatványszámot küld a „Budapesti Bazar“ kiadóhivatala.
Budapest, VIII., Bazar-utca 22.
(Budapesti Bazar-ház.)

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedő cserép 272. szám.

BOHN M. és Társai

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA,

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK.

Nagykikindán és Zsombolyán.

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák.

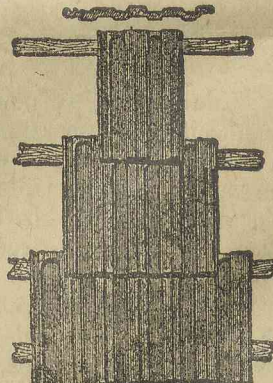
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből, vasoxyd természetes vörös színben, vagy kátrányozva.

Gyártmányok: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő cserepek, legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Képviseli Szilágy-somlyón Weisz Arnold.

Zsombolyai gyártmány. Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. szám.